USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **O. S.,** zast. Mgr. Alexandrem Petrem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 629/4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2015, čj. OAM-361/ZA-ZA14-LE05-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2017, čj. 4 Az 4/2015-63,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce požádal dne 11. 11. 2013 o mezinárodní ochranu v ČR. Ve své žádosti tvrdil, že svou zemi opustil z důvodu pronásledování a šikanování vyděračskými skupinami, které jsou napojeny na rodinu prezidenta Janukovyče, a dále z důvodu zdravotních potíží po operaci tlustého střeva v r. 2008, k jejichž léčbě je zdravotní péče Ukrajiny nedostatečná.

[2] Žalobce podnikal v Zakarpatské oblasti v odvětví lesního hospodářství; ve svých dvou provozovnách na zpracování dřeva zaměstnával 7 lidí. Od léta 2013 začal mít problémy: jeho podnik měla převzít podnikatelská skupina, v jejímž čele stál J. syn, a když se tomu žalobce bránil, vyhrožovali mu, že bude muset přestat podnikat. Oznámil to na policii, ta mu však nepomohla. Janukovyčovi lidé přišli znovu a byli agresivní; policie tentokrát na žalobcovo oznámení reagovala tak, že mu sdělila podezření z krácení daně a žádala, aby jí předložil účetnictví. Krátce poté žalobce ukončil podnikání a zařídil si vycestování ze země. Do ČR se vydal proto, že zde již dříve (1996-2000) pobýval a částečně ovládal češtinu.

[3] Jelikož žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu, napadl žalobce jeho rozhodnutí žalobou u městského soudu.

[4] Městský soud žalobu zamítl. Vycházel ze skutečností prokázaných již v řízení o mezinárodní ochraně. Žalobce v ČR pobýval již dříve v roce 1996, ale pod jinou identitou jako J. K.. V roce 1997 byl odsouzen za trestný čin loupeže ve spolupachatelství. Za tento čin mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání tří let a trest vyhoštění na dobu neurčitou. Po výkonu prvního z uvedených trestů byl dne 2. 2. 2000 vykonán trest vyhoštění. Žalobce však změnil identitu, pod níž vystupuje nyní, a do ČR se vrátil dne 7. 10. 2013. Za to byl dne 16. 7. 2014 znovu odsouzen, a to pro maření výkonu úředního rozhodnutí, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvanácti měsíců, který byl posléze snížen na osm měsíců. V mezidobí se jeho přítelkyni (státní občance Ukrajiny, která v ČR pobývá na dlouhodobé vízum) dne 11. 6. 2014 narodila dcera S.. V době správního řízení nemohl žalobce prokázat své otcovství, protože nebyl uveden v jejím rodném listu, v průběhu řízení soudního se však okolnosti změnily, s přítelkyní se oženil a je zapsán jako otec nezletilé. Z vězení byl propuštěn 17. 2. 2015. Obvodní soud pro Prahu 4 pak k jeho žádosti odložil výkon trestu vyhoštění uloženého již dříve.

[5] Soud nepovažoval za důvodnou žádnou z žalobcových procesních námitek; šlo nanejvýš o drobná procesní pochybení, která nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Soud se zabýval i tvrzeným zásahem do žalobcova práva na soukromý a rodinný život. Protože však žalobce v žalobě tvrdil nové skutečnosti o zdravotním stavu své nezletilé dcery jako důvodu pro udělení doplňkové ochrany, nejdříve soud posoudil, zda je povinen se těmito skutečnostmi zabývat v souladu s čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU. V této souvislosti odkázal na relevantní judikaturu NSS, která vyjasnila, že tato povinnost (plná jurisdikce) se týká žádostí podaných po 20. 7. 2015, což není žalobcův případ. Proto se v otázce žalobcova soukromého a rodinného života zabýval pouze skutkovým a právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Ztotožnil se s názorem žalovaného, že žalobci nelze udělit mezinárodní ochranu (doplňkovou ochranu), neboť v ČR dříve páchal vážnou trestnou činnost [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu].

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítl, že městský soud nepřípustně bagatelizoval procesní pochybení žalovaného. Soud ani žalovaný dále nevzali v potaz, že pojem „vážný zločin“ ve smyslu zákona o azylu je nutno vykládat autonomně a nelze jej zaměňovat s pojmem „zvlášť závažný zločin“ ve smyslu trestního práva (k této námitce NSS poznamenává, že ji stěžovatel dosud nevznesl). Soud a žalovaný se měli zabývat tím, že v době uložení doživotního trestu vyhoštění nebylo možné uložit trest v jiné výši, např. omezením doby vyhoštění, a nyní lze tento trest považovat za nepřiměřený.

[7] Stěžovatel taktéž namítl, že se soud nedostatečně zabýval otázkou jeho soukromého a rodinného života. Rozhodnutí žalovaného má pro stěžovatelovu rodinu značné negativní dopady, jeho nezletilá dcera je na něm závislá a je pro ni s ohledem na její srdeční vadu

pokračování

objektivně nemožné opustit ČR. Jeho manželka má navíc další dceru z předchozího vztahu, která má v ČR vytvořeny již sociální vazby a navštěvuje zde školu.

[8] Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na svých závěrech a odkázal na odůvodnění rozsudku městského soudu, s nímž se ztotožnil. Námitku týkající se výkladu pojmu „zvlášť závažný zločin“ považuje za účelovou a opožděnou. Žalovaný navrhl, aby soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se tedy může jednat jen v typových případech tam uvedených.

[12] Stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti v tom, že zde existují právní otázky, které nebyly dosud v judikatuře komplexně řešeny. První otázkou je, zda je při udělování mezinárodní ochrany nutno přihlédnout také k právu členů rodinných příslušníků žadatele na soukromý a rodinný život, obzvláště v situaci, kdy od nich nelze objektivně požadovat, aby žadatele následovali do země jeho původu, kde není dostatečná lékařská péče. Druhou otázkou je, zda jsou soudy povinny přihlížet k následnému chování žadatele, který byl dříve odsouzen, a k jeho způsobu života za situace, kdy lze uložený trest s ohledem na současnou právní úpravu považovat za nepřiměřený.

[13] Kasační stížnost je nepřijatelná. Přestože dle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno, NSS nad rámec zákonného požadavku připojuje stručné odůvodnění svého usnesení.

[14] O právech stěžovatelových rodinných příslušníků na soukromý a rodinný život s ním, resp. o tom, že stěžovatelova nemocná dcera by na Ukrajině nedostala dobrou lékařskou péči, se stěžovatel poprvé zmínil až v řízení před městským soudem. K těmto novým tvrzením městský soud právem nepřihlédl (viz bod [5] výše), a tím spíše nemůže být tato otázka předmětem řízení o kasační stížnosti.

[15] Stěžovatel ostatně nijak neprokazoval, že by jeho nezletilá dcera byla na něm skutečně závislá, navíc velkou část svého dosavadního života žila bez něj, protože byl ve výkonu trestu odnětí svobody; z toho vyplývá spíše závislost na její matce, která zde má

legální pobyt. Není ani pravda, že je napadený rozsudek soudu v otázce posouzení rodinného a soukromého života nepřezkoumatelný; městský soud se s touto otázkou dostatečně vypořádal na str. 5 a 6 napadeného rozsudku.

[16] Neobstojí ani druhý důvod, který stěžovatel uvádí ve prospěch přijetí své stížnosti k věcnému přezkumu. Správní soudy nemají pravomoc zpětně přezkoumávat tresty a jejich výměry uložené trestními soudy z pohledu aktuálně platné úpravy trestního práva. To je natolik triviální a zjevné z právní úpravy a z principů, na kterých je založeno soudní rozhodování v těchto dvou odvětvích práva, že k tomu žádný soudní výklad není potřeba; nelze tedy namítat, že jde o otázku dosud v judikatuře neřešenou. Soud nemá důvod domnívat se, že by trest vyhoštění byl udělen v rozporu se zákonem, ani že by byl stěžovatel vyhoštěním jakkoliv ohrožen. Ostatně jak vyplývá z napadeného rozsudku, výkon tohoto trestu byl stěžovateli pravomocně odložen (ze spisu ovšem nevyplývá, na jakou dobu).

[17] Soud nijak nepopírá, že by již jednou odsouzený člověk mohl následně vést spořádaný a bezúhonný život, a pokud tomu tak skutečně je, neměl by být ze strany státních orgánů po splnění dalších zákonných podmínek nadále stigmatizován. O to však v případě stěžovatele nešlo. Stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu, ačkoli si byl vědom, že byl pod svou předchozí identitou ze země vyhoštěn, a z jakých důvodů. Jedním z důvodů, které udělení této ochrany, resp. doplňkové ochrany, výslovně vylučují, je spáchání *vážného zločinu* [resp. *zvlášť závažného zločinu* dle znění § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu účinného do 17. 12. 2015, relevantního pro danou věc]. Zjistí-li ministerstvo takovou okolnost, mezinárodní ochranu neudělí (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, čj. 4 Azs 60/2007–119, č. 2174/2011 Sb. NSS).

[18] Stěžovatel se s odkazem na judikaturu NSS, konkrétně rozsudek ze dne 1. 2. 2017, čj. 6 Azs 309/2016–28, snaží zvrátit rozhodnutí soudu tvrzením, že pojmy „vážný zločin“ a „zvlášť závažný zločin“ jsou autonomní, tj. ne vždy se musejí překrývat a nelze vycházet pouze z trestněprávního významu tohoto pojmu; tato argumentace však právě stěžovateli nemůže nijak prospět. V právě citovaném rozsudku se NSS ztotožnil se stanoviskem generálního advokáta ke spojeným věcem C-57/09 a C-101/09 řešeným před Soudním dvorem EU, podle něhož „*za vážné zločiny jsou obecně považovány zločiny proti životu, fyzické integritě nebo svobodě člověka*“. Sám Soudní dvůr pak ve svém rozsudku v této věci ze dne 9. 11. 2010 uzavřel, že je vždy třeba konkrétně posoudit, jakého skutku se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil. Zatímco ve věci 6 Azs 309/2016 byl žadatel odsouzen za výrobu omamných látek ve stádiu pokusu, stěžovatel v nynější věci byl odsouzen za dokonanou loupež. S ohledem na znění skutkové podstaty loupeže podle § 234 odst. 1 trestního zákona (*kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci*) nelze pochybovat o tom, že čin, kterého se stěžovatel dopustil, lze označit za vážný v jeho eurokonformním významu (srov. též rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2011, čj. 4 Azs 60/2007–136).

[19] Stěžejním důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany je pronásledování ze strany jakýchsi vyděračů, soukromých osob, které mají prý napojení na syna bývalého prezidenta. V této otázce lze stěžovatele odkázat na ustálenou judikaturu NSS, podle které pronásledování ze strany soukromých osob bez přímé souvislosti

pokračování

s žadatelovou rasou, národností, náboženstvím, se zastáváním určitých politických názorů či s jeho příslušností k určité sociální skupině nelze považovat za důvod postačující k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (viz např. rozsudky NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, ze dne 24. 2. 2005, čj. 8 Azs 13/2005-41, nebo ze dne 18. 7. 2007, čj. 9 Azs 33/2007-78).

[20] Není pravda, že by se městský soud dostatečně nevěnoval tvrzeným procesním pochybením žalovaného. Procesní námitky žaloby vypořádal na str. 4 a 5; uvedl zde jak skutkové okolnosti, tak svou argumentaci k nim, včetně toho, proč zvolený postup žalovaného nemohl mít vliv na rozhodnutí ve věci.

[21] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura NSS tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Pro shora uvedené NSS neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, a nebyl ani shledán důvod pro judikaturní odklon. NSS neshledal ani zásadní pochybení městského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu